

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 116. An legatus Apostilicus de latere unire possit beneficia sine consensu Capituli Cathedralis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

dicitur, quod Abbatissa sine conventu presentaret clericum ad beneficium. Quia ibi tantum factum narratur, non autem deciditur presentationem illam valuisse. Vel, ut melius Sanch. Gonz. Barbos. apud Wiestn. cit. num. 20. non dicitur, quod sola presentaret, unde presumi potest, illam presentasse cum consensu conventus.

Quaest. 115. An & qualiter requiratur consensus Capituli cathedralis ad faciendam rescindendamque unionem beneficii unius cum alio?

Resp. Ad primum: si tractatus, quo in Capitulo, quo disquiritur de necessitate unionis, ut vult Lotter. l. 1. q. 28. n. 153. negantibus idiplum Azor. Garc. Pavin. Rebuff. Barbos. Castrop. quos citavi pro hac negativa in foro beneficij p. 3. q. 913. Præter hunc tractatum necessarium requiritur consensus Capituli ad faciendam unionem ab Episcopo propter maximam conjunctionem Episcopi cum Capitulo, ratione cuius maioris momenti negotia exigunt tractari cum Capitulo, & de consensu illius expediri. Ita tenent cum communi Garc. p. 12. c. 2. num. 145. Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 12. Castrop. tr. 13. d. 6. p. 12. §. 2. num. Corrad. de benef. l. 2. c. 15. num. 67. C. de Luc. l. c. d. 45. num. 3. ita ut, omisa hac requisitione, consensus unio sit omnino nulla, etiam Capitulo nihil opponente. Garc. l. c. num. 166. & quidem requiritur consensus Capitulariter præstitus. Ventrigl. To. 2. annot. 8. §. 2. num. 2. nec sufficit tacitus, sed requiritur expressus, ut Idem. num. 4. citans Fusc. de visit. l. 2. c. 26. num. 5. contra Monet. de commut. ultim. volunt. c. 12. 251. Item requiri hunc consensum utpote de forma & substantia unionis, adhiberi in ipso actu unionis, & non sufficere eum subsequi, uti aliàs, ut collatio beneficii jurispatronatus valeat, sufficit consensum patroni subsequi. astringit Castrop. l. c. num. 26. item Rebuff. Imol. Butrio. Burlat. quos pro hac sententia citavi in for. beneficij l. c. q. 914. num. 8. contrarium tamen tenentibus Garc. Azo. Rebuff. Hored. Sanch. & aliis apud Castrop. item Barbos. jur. eccl. l. 3. c. 16. num. 45. quorum sententiam communiorem fatetur, Castrop. qui quid ad exempla adducta in contrarium respondeat, vide apud me l. c. De cætero ampliatur quoque responsio primo, ut requiratur adhuc hic consensus, dum Episcopi tanquam Sedis Apostolicæ delegati concessa illis à Trident. hac facultate, unionem faciunt beneficii. V.g. Seminario; cum Concilium concedat illis facultatem hanc uniendo servatâ formâ iuris, quæ inter cætera est, ut requiratur hic consensus. Garc. l. c. num. 157. & 158. Ventrigl. l. c. num. 13. Lotter. l. 1. q. 28. num. 155. contra Nav. & Zerol. Nisi tamen, ut ait Lotter. in forma scripti appareat hæc necessitas requirendi consensum remissa. Vel etiam juxta dicta à me supra ex Fagn. nisi forè delegatio unionis facta hic & nunc pro aliquo singulari casu, in quo non potest unire jure ordinario. Secundò, ut etiam, dum beneficium est jurispatronatus laici, post consensum patroni in unionem adhuc requiratur consensus Capituli. Ventrigl. l. c. num. 9. Tertio, ut is requiratur etiam in unionem beneficiorum simplicium facta dignitati aut præbendis ipsius Ecclesiæ Cathedralis. Etsi enim Episcopus unire nequeat beneficium mensæ suæ, aut etiam Capitulum præbere consensum suum in unionem faciendam mensæ

Capitulari juxta Clem. si una. §. fin. de reb. eccl. non alien. & Abb. ibid. num. 6. Garc. l. c. num. 168. Barbos. de can. & dignit. c. 42. num. 11. & c. cum in facto proprio & in favorem suum directè non possit Episcopus, aut etiam Capitulum autorizare, ut cum Gl. in clem. cit. v. mensæ suæ. AA. citati: potest tamen præstare consensum suum (& hinc is requirendus ab Episcopo) in unionem faciendam dignitati vel præbendæ suæ Ecclesiæ; quia aliud est Ecclesiæ Cathedralis dignitas vel præbenda, cui in virtute Concilii Trid. sess. 24. c. 16. fieri posse unionem beneficii simplicis, censuit Rota decis. 788. p. 1. divers. num. 4. apud Garc. l. c. num. 170. & Barbos. cit. num. 11. aliud ipsum Capitulum, in cujus favorem solùm consequenter & indirectè, non verò principaliter & directè cedit talis unio beneficii facta dignitati aut præbendæ, ut Ventrigl. l. c. num. 10.

2. Limitatur è contra responsio ita, ut Episcopus sine dicto consensu unire possit beneficia, dum sic habet consuetudo. Barbos. de can. & dignit. num. 42. citans Sanch. in decal. l. 7. c. 29. num. 169. Castrop. l. c. num. 25. Corrad. pr. beneficij l. 2. c. 15. num. 68. Garc. cit. c. 2. num. 152. citans alios contra Gl. in cit. Clem. si una. v. consentiente. Imol. Felin. Lancell. & alios. Consuetudinem debere esse immemoriam, aut quadragenariam cum titulo, tenent. Castrop. Barbos. LL. cit. Garc. num. 155. vide me l. c. num. 9. Limitatur item, ut Episcopus sine consensu Capituli procedere possit, dum illud sine causa justa eum negat; cum Episcopus ob contradictionem irrationabilem non sit privandus potestate sua uniendo, Castrop. cit. num. 25. citans Rebuff. Sanch. Socin. Addens tamen ex Sanch. quòd, si justa causa fuerit contradicendi Episcopo molienti unionem, etiam unius Capitularis contradictio sit sufficiens ad impediendam unionem.

Quaest. 116. An Legatus Apostolicus de latere unire possit beneficia sine consensu Capituli Cathedralis?

Resp. Id illum posse, dum unire ut Delegatus Papæ ex speciali hujus commissione, in qua non fit mentio de requirendo hoc consensu; utpote qui tunc supplet vices Pontificis, qui non habet opus requirere consensum Capituli, faciliè admittant omnes. Ventrigl. l. c. §. 2. num. 7. Barbos. jur. eccl. l. 3. c. 16. num. 46. Castrop. l. c. num. 24. citato. Sanch. ubi ante. num. 166. Dum verò unire potest sine sua ordinata, illum non posse unionem facere sine consensu Capituli Cathedralis; eò quòd in uniendo beneficiis non habeat ampliorem potestatem quam Episcopus, teneaturque iisdem legibus ac iuribus, quibus ille, astringunt citati jam AA. in quorum sententiam inclinavi l. c. q. 915. contrarium, nimirum neque tunc Legatum egere consensu Capituli, æquè probabiliter, si non probabilius, ob rationem ab iis datam (nempe quòd nulla sit ei communicatio cum Capitulo, ratione cuius tenetur Episcopus in negotiis maioris momenti, adeoque & in unionibus beneficiorum faciendis tractare cum Capitulo, ejusque consensum requirere) tenent Fagn. l. c. num. 54. Garc. l. c. num. 150. & citati ab eo Pavin. de potest. cap. Sede vac. q. 3. p. 2. num. 19. Gamb. de potest. legati. l. 5. rub. 1. de pot. leg. in uniendo n. 58. Nav. Hojed. & alios. Idem tenere videtur Lotter. l. 1. q. 28. num. 159. dum ob eandem rationem, nimirum

Ob deficientem illam cum Capitulo communicationem, dicit eum non egere tractatu eum eodem in unione faciendâ. Ex quo sequi videtur, eum etiam non egere in hoc Capituli consensu, si aliunde ad hoc non teneatur; et si aliâ absolute juxta dicta supra non bene inferatur; non eget tractatu, ergo neque consensu. Nihilominus, dum potestate sua ordinaria uniret beneficium aliquod. Eiusdem Cathedralis dignitati alicui ejusdem, videretur egere consensu Capituli Cathedralis, non quidem ob conjunctionem cum illo; sed quia talis suppressio, quæ contingit in tali unione, vel maximè concernit Capitulum.

Quest. 117. An in unione beneficii Ecclesie collegiatæ, cujus collatio spectat ad collatorem inferiorem, requiratur consensus Capituli Cathedralis?

Resp. ad hoc in *for. benef. p. 3. q. 9. 17.* ex Ventrigl. *l. c. §. 2. num. 14. & 15.* præter consensum dicti collatoris & Capituli ecclesie collegiatæ, alteriusve habentis collegium aliquod clericorum, requiritur adhuc consensus Capituli Cathedralis.

Quest. 118. An ad dissolutionem unionis & dismembrationem requiratur consensus Capituli Cathedralis?

Resp. Ad primum affirmativè, præsertim, dum unio facta dignitati aut præbendæ Ecclesie Cathedralis. Videturque sequi ex eo, quod sicut qui potest unire (intellige potestate competente jure ordinario, sive de potestate competente consuetudine vel ex privilegio; cum consuetudo, privilegium, præscriptio se non extendat ad contraria. Castrop. *de benef. d. 6. p. 12. §. 4. num. 4. Azor. p. 2. l. 6. c. 29. q. 5.*) potest etiam unionem dissolvere; cum per quas causas res nascitur, per easdem etiam dissolvatur. Castrop. *l. c.* Corrad. *l. c. c. 25. à num. 48.* ita etiam videtur dicendum, quod cujus consensus requiratur ad faciendam unionem ejusdem etiam consensus requiratur ad dissolvendam unionem, præsertim dum dissolutio cedit in dispendium illius, cujus consensus requiritur.

2. Resp. Ad secundum: ad dismembrationem ecclesie parochialis seu reddituum ad matricem ecclesiam pertinentium (idem est de redditibus dignitatis alteriusve beneficii) requiritur dictus consensus; cum talis dismembratio sit alienatio quædam Ecclesie. Fagn. *ad c. ad audiendam il. primo de eccl. adif. num. 15. juncto num. 50. & 51.*

Quest. 119. An & qualiter consensus Capituli requiratur ad suppressionem beneficiorum?

Resp. In suppressione Canonice etiam collegiatæ ecclesie ob tenuitatem reddituum præter consensum illius collegiatæ requiritur quoque consensus Capituli Cathedralis ita, ut illo deficiente, suppressio (quæ est extinctio tituli beneficiæ, per quam beneficium desinit esse in rerum natura, ejusque redditus, si quos habet applicantur aliis beneficiis vel piis locis) & unio illorum reddituum sit ipso jure nulla. Ventrigl. *Tom. 2. an-*

not. 8. num. 19. Castrop. *l. c. d. 6. p. 2. §. 9. n. 1.* Corrad. *l. c. num. 25. 26. & 30.* citans Monet. *de commut. ult. vol. c. 12. q. 6. num. 115.* requiritur enim tunc consensus Capituli Cathedralis tanquam solennitas & veluti forma; consensus verò ecclesie collegiatæ tanquam consensus personæ interesse habentis. Unde licet uterque hic consensus necessarius sit ad valorem suppressionis, posterior tamen, qui præstatur à persona ut interesse habente, ex post supervenire potest, prior verò, qui ut solennitas, adeoque pro forma adhibetur, necessario intervenire debet tempore suppressionis. Quare etiam, dum supprimuntur Canonice vel beneficia ipsius Ecclesie Cathedralis adeoque Capituli Cathedralis intervenire debet non tantum tanquam personæ interesse habentis, sed etiam tanquam solennitas formalis, intervenire debet tempore suppressionis. Vide me in *for. benef. p. 3. q. 969.* Porro licet aliàs consensus ad suppressionem requisitus intervenisse probari debeat, supponi tamen etiam id ipsum potest, ubi tantum tempus effluxit, quod faciat præsumere solennitates à jure requisitas intervenisse. Corrad. *l. c. num. 42.* citans Menoch. *l. 2. præsump. 75. num. 24. & n. 43.* assignat annos 30.

Quest. 120. Circa decimas concedendas Ecclesie vel pio alicui loco quando requiratur consensus Capituli Cathedralis?

Resp. Circa hoc id ferè unicum hic dicendum, quod, si laicus decimas, quas justè ex antiquo, nimirum ante Concilium Lateranense obtinuit in feudum ab ecclesia seu Prælate ecclesiastico, restituere seu redonare velit eidem ecclesie, poterit id etiam absque requisito consensu Episcopi juxta *c. cum Apostolica b. t.* adeoque multo magis sine consensu Capituli. Si verò eas alteri loco pio, monasterio vel ecclesie, à qua eas non accepit, donare velit, quod potest (uti etiam id permittitur laico, qui eas injustè accepit ante Concilium Lateranense, & induci nequit, ut illas eidem ecclesie, à qua injustè accepit, restitnat. Arg. *c. cum Apostolica*) requiritur necessario consensus Episcopi Diocesani juxta *c. Apostolica*, sine quo religiosi etiam exempti eas recipere nequeunt; nec etiam laicus quicquam de rebus ecclesiasticis (quale est jus decimarum) disponere potest, & probabiliter etiam consensus Episcopi vel Prælati ecclesie, à qua acceptæ decimæ. Non tamen requiritur ad hanc donationem consensus Capituli Cathedralis; cum per illam non tam alienetur, quam revocetur res ecclesiastica de manu laici ad ecclesiam, saltem universalem, ad quam principaliter spectat jus decimarum. Less. *de just. l. 2. c. 39. num. 20.* Castrop. *ir. 2. d. 10. p. 9. num. 6.* Azor. *p. 1. l. 7. c. 36. q. 13.* Pirh. *b. t. num. 12. & 13.* juxta *c. cum Apostolica*. Major poterat esse dubitatio, num præter consensum Episcopi requiratur consensus Capituli, dum laicus justè possidens decimas in feudum, alteri laico concedit eas in feudum; quod eum posse (saltem accedente consensu Ecclesie, à qua eas primitus accepit laicus) tenent Card. Jo. And. Sylv. Covar. Castrop. Laym. Pirh. à me citati in *for. benef. p. 1. q. 475. num. 3.* contra Abb. Less. & alios. In quo dubio pro negativa facere videtur, quod hæc non sit nova concessio feudi seu alienatio domini